

Zestaw pytań na egzamin dyplomowy Pedagogika- licencjat (2013/14)

Pytania ogólne

1. Problem tożsamości pedagogiki i jej miejsce w systemie nauk.
2. Ideały wychowawcze i ich zmienność na przestrzeni dziejów.
3. Psychologiczne, socjologiczne i filozoficzne podstawy wychowania.
4. Badanie osiągnięć szkolnych uczniów – narzędzia pomiaru dydaktycznego.
5. Systemy pedagogiczne XIX i XX wieku: charakterystyka wybranej koncepcji.
6. Idee pedagogiczne humanizmu i socjalizmu utopijnego.
7. System kształcenia w Polsce.
8. Etapy postępowania badawczego w pedagogice.
9. Współczesne konteksty, idee i problemy teorii wychowania.
10. Dzieje kształtowania się pedagogiki jako nauki – konteksty światowe i polskie.
11. Podstawowe koncepcje i struktura osobowości.
12. Historyczne źródła subdyscyplin pedagogicznych i realizacji idei w praktyce edukacyjnej.
13. Psychologiczne koncepcje osoby ludzkiej, jej istoty i właściwości – omówić na wybranym przykładzie.
14. Czynniki sprzyjające rozwojowi człowieka i hamujące jego rozwój.
15. Psychologiczne i biologiczne ujęcie rozwoju człowieka.
16. Historyczna zmienność zdań edukacyjnych środowisk wychowawczych.
17. Zawód nauczyciela na przestrzeni dziejów.
18. Diagnoza i terapia pedagogiczna.
19. Współczesne zagrożenia wychowania.
20. Współczesne przejawy patologii społecznej.
21. Cele, zasady i środki oddziaływań wychowawczych.
22. Główne doktryny (systemy) pedagogiczne.
23. Główne środowiska życia człowieka, ich funkcje, przemiany i zagrożenia.
24. Tożsamość negatywna i jej źródła.
25. Globalne i lokalne zagrożenia oraz sytuacje ryzyka dla jednostek, grup i środowisk.
26. Historia rozwoju dydaktyki ogólnej.
27. Przemoc strukturalna i symboliczna i zależności między nimi.
28. Metody wychowania – rodzaje, charakterystyka.
29. Socjalizacja i wychowanie w edukacji.
30. Struktura procesu wychowania i jego dynamika.
31. Wychowanie jako czynność techniczna, jako działanie komunikacyjne oraz jako fakt kulturowy.
32. Przymus i swoboda w wychowaniu. Wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne, wychowanie a manipulacja.
33. Rozwój ontogenetyczny człowieka (uwarunkowania, cechy) .
34. Metody oceny rozwoju biologicznego.
35. Profilaktyka zaburzeń rozwoju fizycznego.

36. Geneza, rozwój i kształtowanie się pedagogiki społecznej.
37. Wybrane teorie kształcenia znaczące dla współczesnej edukacji.
38. Kryzys więzi społecznych i wartości.
39. Metodyczne aspekty wychowania: technologie wychowania, zasady, metody, formy, techniki i środki wychowania.
40. Wybrane dziedziny aktywności człowieka: kultura, czas wolny, rekreacja, aktywność społeczna i obywatelska, organizacje pozarządowe, wolontariat.

Pytania specjalnościowe-Resocjalizacja

1. Miejsce i rola pedagogiki resocjalizacyjnej w systemie nauk pedagogicznych.
2. Przedmiot i zakres pedagogiki resocjalizacyjnej.
3. Nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży: objawy, stadia i typologie.
4. Eliminowanie rozmiarów nieprzystosowania społecznego.
5. Diagnoza nieprzystosowania społecznego.
6. Profilaktyka w szkole, rodzinie, placówkach wychowawczych i resocjalizacyjnych.
7. Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
8. Resocjalizacja w środowisku otwartym: kuratela sądowa, ochotnicze hufce pracy, ogniska wychowawcze, środowiskowe programy pedagogiczne.
9. Resocjalizacja instytucjonalna w Polsce - specyfika pracy wychowawców placówek resocjalizacyjnych dla nieletnich i zakładów karnych.
10. Metody i techniki stosowane w diagnozie resocjalizacyjnej.
11. Zaburzenia w zachowaniu: koncepcje teoretyczne, typologia i ewolucja.
12. Współczesne systemy resocjalizacyjne.
13. Formy, metody i środki wychowania resocjalizującego.
14. Przemoc i agresja jako problem edukacyjny.
15. Klasyfikacja i charakterystyka instytucji karnych
16. Patologia zachowań dzieci i młodzieży w grupach społecznych.
17. Rodzina patologiczna i jej wpływ na zaburzenia zachowania dzieci i młodzieży.
18. Metody wychowania resocjalizacyjnego.
19. Pomoc postpenitencjarna i następcza w systemie pomocy społecznej.
20. Metody i formy pracy kuratorów sądowych i pracowników socjalnych.

Pytania specjalnościowe – Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

1. Miejsce i rola pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej w systemie nauk pedagogicznych.
2. Psychologiczne podstawy procesu kształcenia i wychowania dzieci w okresie wczesnoszkolnym.
3. Psychologiczne podstawy mówienia, czytania i pisania.
4. Fizjologiczne podstawy mówienia, pisania i czytania.
5. Niepowodzenia szkolne dzieci w edukacji wczesnoszkolnej.
6. Przedmiot, cele i zadania pedagogiki przedszkolnej.

7. Metody aktywizujące w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej.
8. Praca wychowawcza w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej.
9. Praca dydaktyczna w przedszkolu.
10. Stymulowanie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
11. Kompetencje nauczyciela przedszkola i w edukacji wczesnoszkolnej.
12. Rodzaje zabaw i gier ruchowych i ich znaczenie w rozwoju dziecka.
13. Problem adaptacji dziecka w przedszkolu i szkole.
14. Aktywność zabawowa i jej znaczenie dla rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym.
15. Trudności w procesie wychowania i nauczania dziecka w wieku wczesnoszkolnym.
16. Współpraca nauczyciela szkoły z rodzicami, jako warunek wspomaganie rozwoju dziecka.
17. Formy i metody w nauczaniu matematyki w klasach I-III.
18. Rozwijanie umiejętności językowych w klasach I-III
19. Formy nauczania muzyki na etapie przedszkolnym i wczesnoszkolnym
20. Planowanie, znaczenie zajęć terenowych w edukacji społeczno-przyrodniczej.

Pytania specjalnościowe- Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza

1. Projekt opiekuńczo - wychowawczy, pojęcie, istota i znaczenie w praktyce.
2. Główne założenia reformy systemu opieki nad dzieckiem? (reintegracja rodziny naturalnej, standardy, usamodzielnianie się).
3. Przedstawiciele polskiej pedagogiki opiekuńczej i ich koncepcje.
4. Istota opieki, pomocy, wychowania, socjalizacji.
5. Cechy modelowego wychowawcy i ich znaczenie w pracy opiekuńczo-wychowawczej.
6. Działalność placówek socjalizacyjnych (domy dziecka) zgodnie ze standardami.
7. Dziecko, dorosły i człowiek starszy jako podmioty w pedagogice opiekuńczej. Analiza porównawcza.
8. Zadania opiekuna-wychowawcy w placówce typu interwencyjnego (pogotowie opiekuńcze).
9. Rodzinne i pozarodzinne formy opieki zastępczej w Polsce.
10. Zadania, rodzaje i podstawowe pojęcia metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej.
11. Organizacja systemu opieki w Polsce.
12. Diagnostyka w pedagogice opiekuńczej.
13. Instytucje wspierające rozwój młodzieży w Polsce. Omów na dowolnych przykładach.
14. Rodzinne formy opieki w Polsce.
15. Która z zasad działalności opiekuńczo-wychowawczej jest najistotniejsza i dlaczego?
16. Zaburzenia w zachowaniu sierot społecznych.
17. Działalność profilaktyczno - terapeutyczna, socjalno - wychowawcza oraz socjoterapeutyczna środowiskowych.
18. Wioski dziecięce – historia i teraźniejszość.
19. Adopcja- cele i zadania ośrodków adopcyjno-opiekuńczych.
20. Ogólne pojęcie, przedmiot i zasadnicze elementy pedagogiki opiekuńczej.